

tálja, hogy hagyjuk meg többértelműségében és egyben az értelmezés variabilitásában a mondatot, az 1975 februárjából való rendkívül fontosnak látszó bejegyzés azt valószínűsíti, hogy leginkább saját naplórírásáról, arról vallott nézeteiről és felfogásáról szól a következő idézetben: *„Ha nem bírom összeszedni az energiát a 'mindennapi oldal' megírásához, kevesebbet érek, mindenestül, mint a döghús, ami mellékesen vagyok.”*

A mondat – úgy vélem – leginkább azt jelenti, hogy a naplórírás vált főcélá és feladattá, a mindennapok olyan elvégzendő írói gyakorlatává, amely Márai számára az alkotói létezés központi kérdése lett. A napi egy oldal megírása. Elsődleges lett, ami tegnap és tegnapelőtt másodlagos és harmadlagos volt.

És befejezésül vissza az életpályához, az életúthoz. Az 1970-es években nézett először komolyabban szembe az öregedés kérdésével. Az évtized elején visszatérően arról írt, hogy töretlen munkakedv jellemzi. Az évtized végén pedig fáradtságra, és ebből következően az alkotómunka előtt tornyosuló gondokra panaszkodott. 1975 szilveszterének napján a híres német sebészt, Sauerbruchot idézte, így is ismerkedve a közelgő halál lehetőségével: *„Egy napon megérkezik a vonat, be kell szállni, és el kell utazni. Ez rendben van. Csak nem szeretnék sokáig álldogálni a cúgos peronon.”*

Az a képzeletbeli vagy nagyon is valóságos vonat 1989. február 22-én futott be Márai főpályaudvarára. Nem álldogált sokáig a cúgos peronon.

Kiállítási enteriőr